

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Michala Mazance v právní věci **žalobce: Dr. ing. S. M.**, Růžičkova 1151/47, Praha 4, zastoupeného JUDr. Sylvou Rychtalíkovou, advokátkou se sídlem Kodaňská 521/57, 101 00 Praha 10, proti **žalovaným 1. Celnímu úřadu Strážný**, Strážný 13, PSČ 384 43, **2. Městskému úřadu Prachatice**, Velké náměstí 3, 383 01 Prachatice, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 11. 2003, č. j. 10 Ca 137/2003 – 77,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 11. 2003, č. j. 10 Ca 137/2003 – 77, **se zrušuje** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Odměna advokátky JUDr. Sylvy Rychtalíkové **se určuje** částkou 4075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Českých Budějovicích dne 15. 7. 2003 a označenou jako žaloba na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu se žalobce domáhal vydání rozhodnutí soudu, jímž by:

1. přikázal prvnímu žalovanému, aby

- a) zohlednil žalobcem podané odvolání ze dne 20. 12. 2002 s dodatkem z 9. 1. 2003 a konstatoval, že příjezd vozidlem Mitsubishi V. na hranice nemůže být využit ke zdůvodnění pokuty 10 000 Kč a tuto pokutu zrušil a resp. vrátil příbuzným v SRN uhrazenou částku;
- b) neprodleně vydal vozidlo Mitsubishi V. rodině žalobce ze SRN, jejímž je vlastnictvím, a uhradil výdaje vzniklé dlouhodobým zadržováním vozidla, a to nejméně ve výši 82 299 Kč za ztrátu možnosti jeho užívání a ve výši 36 000 Kč za výdaje na právní zastoupení;

2. přikázal druhému žalovanému, aby

- a) zohlednil žalobcem podané odvolání ze dne 24. 12. 2002 s dodatkem z 2. 5. 2003 a konstatoval, že příjezd vozidlem Mitsubishi V. byl celními orgány prokázán a jeho příjezd na hranice nemůže být využit ke zdůvodnění pokuty ve výši 2000 Kč;
- b) se z podkladů nabídnutých panem B. celnímu úřadu přesvědčil, že vozidlo Mitsubishi V., které je ve vlastnictví rodiny žalobce ze SRN, je způsobilé k provozu na veřejných komunikacích a upustil i z tohoto důvodu od požadované pokuty ve výši 2000 Kč.

Z obsahu podání a listin k němu připojených vyplynulo, že 1. žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 12. 2002 uložil žalobci pokutu 10 000 Kč za celní přestupek podle § 294 celního zákona. Protiprávního jednání se měl žalobce dopustit tím, že dne 3. 10. 2002 nepřihlásil Celnímu úřadu Strážný dovážené zboží – použitý osobní automobil Mitsubishi G. V. K projednání celního přestupku Celní úřad Strážný dále dne 3. 10. 2002 zajistil osobní automobil Mitsubishi V., který byl vrácen rozhodnutím téhož celního úřadu ze dne 14. 7. 2003. Konečně Městský úřad v Prachaticích rozhodnutím ze dne 29. 5. 2003 uložil žalobci pokutu ve výši 2000 Kč za spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích. Toto protiprávní jednání, jímž měl žalobce porušit ustanovení § 4 písm. b), § 5 odst. 1 písm. a), § 6 odst. 3 písm. b) a c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, mělo spočívat v tom, že žalobce dne 3. 10. 2002 přijel s osobním automobilem Mitsubitshi G. V. s namontovanými spz. na hraniční přechod Strážný, kdy při kontrole bylo zjištěno, že použité spz. byly přiděleny osobnímu vozidlu Mitsubishi S. V. V.; žalobce tak užil jako řidič k jízdě vozidlo nesplňující technické podmínky pro provoz na pozemních komunikacích a při kontrole nepředložil osvědčení o registraci vozidla a doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

Žalobce rozvedl že při příjezdu na hranice ve Strážném v noci z 2. 10. na 3. 10. 2002 byl stížen zdravotní nevolností, zpochybňoval zákonnost postupu 1. žalovaného v celním řízení a tvrdil, že celním orgánem došlo k záměně vozidla, se kterým přijel na hranice, s vozidlem jeho příbuzných ze SRN, kteří v té době přijeli na hranice s jejich vozidlem Mitsubishi V. a poté, kdy byl žalobce zdravotně indisponován, vozidlo nechali u hranic stát. Podle žalobce žalované správní orgány postupovaly nezákonně, jestliže se náležitě nezabývaly jeho podáními a nevyužily možnosti autoremedury, ač podle žalobce jsou důvody pro vydání takového rozhodnutí žalovanými.

Protože žalobcovo podání nesplňovalo zákonem stanovené náležitosti žaloby vyzval soud žalobce usnesením ze dne 21. 3. 2003 k doplnění žaloby, a to jednak o vyličení rozhodujících skutečností a zejména pak k doplnění petitu ve všech bodech. Žalobce v podání ze dne 21. 8. 2003 uvedl, že se k žalobě jako další žalobce připojuje W. H. a požaduje vrácení platby 10 500 Kč, kterou uhradil za žalobce 1. žalovanému pokutu včetně nákladů řízení. Podáním ze dne 10. 10. 2003 označeným jako upřesnění žaloby, označil za žalobce již pouze sebe samého a upravil žalobní petit tak, že původní petit, popsany shora pod bodem 1. písmeno a), ponechal v zásadě beze změn, návrh výroku uvedený bod bodem 1. písmeno b) upravil tak, že se domáhá, aby soud uložil prvnímu žalovanému povinnost vrátit platbu ve výši 10 500 Kč, kterou měl žalobce nepřipustným způsobem získat od jeho příbuzných v souvislosti s vrácením vozidla Mitsubishi V. a dále aby soud uložil prvnímu žalovanému upustit od všech projevů znevýhodnění příslušníka německé národnosti menšiny v České republice. Návrh výroku uvedený bod bodem 2 písmeno a) doplnil tak, že žádá, aby druhý žalovaný rozhodnutí o uložení pokutě zrušil, návrh petitu pod bodem 2 písmeno b) nahradil návrhem, aby soud přikázal druhému žalovanému upustit od všech projevů znevýhodnění příslušníka německé národnosti menšiny v ČR.

Usnesením ze dne 10. 11. 2003 Krajský soud v Českých Budějovicích žalobu odmítl. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že krajský soud dovodil, že žalobce se domáhal přezkoumání zákonnosti rozhodnutí Celního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 1. 4. 2003, č. j. 653/03-21/1, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu ve Strážném ze dne 5. 12. 2002; soud vzal za prokázané, že toto rozhodnutí bylo doručeno zástupci žalobce dne 27. 11. 2002 a jestliže žalobce předal žalobu krajskému soudu dne 15. 7. 2003, je žaloba opožděná. V případě žaloby proti druhému žalovanému soud dovodil, že se žalobce domáhá přezkoumání zákonnosti rozhodnutí druhého žalovaného; soud usoudil, že v tomto případě je žaloba naopak předčasná, protože žalobce napadá rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, rozhodnutí žalobce napadl odvoláním, které odůvodnil podáním došlým druhému žalovanému v též den kdy podal žalobu proti napadenému rozhodnutí. Pokud jde o návrh žalobce, jímž se domáhal uložení povinnosti oběma žalovaným upustit od všech projevů znevýhodňování příslušníka německé národnosti menšiny v České republice soud uzavřel, že nemá pravomoc o takovém návrhu rozhodnout.

Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozhodnutí krajského soudu včasnou kasační stížností. V ní označil jako účastníky řízení na straně žalované 1. Celní ředitelství v Českých Budějovicích a 2. Krajský úřad Jihočeského kraje. Kasační stížnost opírá o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s (nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v řízení o jeho žalobě) a dále o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tvrzenou nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí o odmítnutí žaloby pro opožděnost).

Konkrétně pak stěžovatel uvádí, že žaloba proti rozhodnutí Celního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 1. 4. 2003 nemohla být opožděná, neboť toto rozhodnutí stěžovateli vůbec nebylo doručeno. Poukazuje na to, že v době vydání rozhodnutí nebyla ve správním spise založena procesní plná moc, kterou by stěžovatel udělil JUDr. Bártíkovi pro celé řízení a bylo-li doručeno rozhodnutí JUDr. Bártíkovi jako zástupci žalobce, nemohlo jít o účinné doručení. Pokud jde o odmítnutí žaloby směřující proti druhému žalovanému pro předčasnost, se stěžovatel odvolává na své podání ze dne 21. 8. 2003 adresované soudu (v tomto podání však rozšířil žalobu o požadavek vrácení částky 10 500 Kč, problematikou rozhodnutí druhého žalovaného se žalobce zabýval v doplnění žaloby

ze dne 10. 10. 2003) a má za to, že toto podání je úkonem, kterým byl zhojen původní nedostatek podmínky řízení, pokud jde o žalobu proti rozhodnutí druhého účastníka.

Je-li podána kasační stížnost, Nejvyšší správní soud je podle § 109 odstavců 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody v kasační stížnosti uvedenými. Podle § 109 odst. 3 s. ř. s. je však povinen z úřední povinnosti přihlížet k vadám taxativně zde uvedeným, mimo jiné i k tomu, je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížností napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Ze shora uvedeného vyplývá, že žalobce v žalobě označil žalovanými Celní úřad Strážný a Městský úřad Prachatice a za předmět řízení označil žalobu na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu; obsah navrženého petitu svědčil o požadavku na autoremedurní opravu rozhodnutí obou žalovaných, ale též obsahoval požadavek na vydání vozidla Mitsubishi V. a úhradu výdajů spojených se ztrátou jeho užívání, v případě žaloby vůči druhému žalovanému pak požadavek, přikazující druhému žalovanému přesvědčit se, že vozidlo Mitsubishi V. je způsobilé k provozu na veřejných komunikacích. Na výzvu soudu k odstranění vad podání reagoval žalobce jednak podáním ze dne 21. 8. 2003, v němž byl jako další žalobce („spolunavrhovatel“) uveden W. H., a žaloba rozšířena o požadavek aby soud uložil povinnost vrátit zpět příslušníkům rodiny ze SRN částku uhrazené pokuty za žalobce a dále podáním ze dne 10. 10. 2003, jímž petit upravil tak, že se domáhal autoremedurních rozhodnutí žalovaných k žalobcem podaným odvoláním, směřujícím proti jejich rozhodnutím, a konstatování žalobcem specifikovaných skutkových zjištění a dále na požadavek rozhodnutí ukládajícího povinnost vrátit platbu pokuty za celní přestupek, kterou za žalobce uhradili příbuzní v SRN, a konečně též požadavek, aby soud přikázal neznevýhodňovat žalobce z národnostních důvodů. V obou doplněních žaloby byla žaloba i nadále označena jako žaloba na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu a žaloba směřovala proti původně uvedeným žalovaným.

Podle § 41 odst. 2 občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s. je každý úkon účastníka, tedy i samu žalobu, třeba posuzovat podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen. Nebylo proto rozhodující, zda žalobce podanou žalobu označil jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu, ale obsah žaloby samé, tedy čeho se žalobce podle obsahu žaloby domáhal. Má-li podání vady (v případě žaloby tomu tak je tehdy, jestliže nesplňuje náležitosti stanovené v § 37 odst. 3 s. ř. s. a dále náležitosti, které pro jednotlivá žalobní řízení soudní řád správní stanoví v ustanoveních části třetí hlavy druhé, je povinností soudu vyzvat žalobce k odstranění takových vad a v případě, že vady nebudou ve lhůtě odstraněny a pro tento nedostatek nebude možno v řízení pokračovat, soud takovou žalobu odmítne (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobcem původně podaná žaloba nepochybně trpěla vadami, neboť nasvědčovala tomu, že žalobce brojí proti rozhodnutím žalovaných, která vydaly jako správní orgány v prvním stupni, a domáhá se jejich nápravy cestou autoremedury, ale též bylo možno usuzovat na žalobu na nezákonný zásah popř. na nečinnost správního orgánu (zejména navrhovaný petit na vydání osobního automobilu). Krajský soud vyzval žalobce k doplnění žaloby, ale ani po tomto doplnění nebyly zcela odstraněny pochybnosti o tom, zda podanou žalobou žalobce výhradně brojí proti rozhodnutím žalovaných.

Krajský soud se již následně o odstranění vad podání nepokusil a z obsahu podání usoudil, že žalobce se domáhá přezkoumání rozhodnutí Celního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 1. 4. 2003 a přezkoumání rozhodnutí druhého žalovaného ze dne 29. 5. 2003. Úsudek o tom, že žalobce se domáhal přezkoumání rozhodnutí celního ředitelství je však v rozporu s obsahem spisu, a jestliže soud v této části shledal důvod pro odmítnutí žaloby pro opožděnost, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Navíc soud jako s účastníkem řízení na straně žalované i nadále jednal s Celním úřadem Strážný, ačkoliv usoudil-li v této části na žalobu proti rozhodnutí celního ředitelství, muselo by svědčit ze zákona (§ 69 s. ř. s.) postavení žalovaného tomuto celnímu ředitelství; k opravě podání v tomto směru však žalobce nevyzval. Zcela bez povšimnutí soud dále ponechal tu část žaloby, již se žalobce domáhal vrácení nepřipustným způsobem získané platby od příbuzných v SRN, charakter tohoto návrhu nijak obsahově nezhodnotil, a aniž by usoudil na důvody pro odmítnutí tohoto návrhu věcně se jím nezabýval. Rozhodnutí krajského soudu je tak i z tohoto důvodu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Pro úplnost soud dodává, že záměnu účastníků na straně žalovaných v řízení o kasační stížnosti (Celního úřadu Strážný za Celní ředitelství České Budějovice a Městského úřadu Prachatice za Krajský úřad Jihočeského kraje) není způsobilé přivodit jejich označením v kasační stížnosti, neboť podle § 105 odst. 1 s. ř. s. jsou účastníky řízení o kasační stížnosti stěžovatel a ti, kdo byli účastníky původního řízení.

Nejvyšší správní soud proto za použití § 109 odst. 3 části věty za středníkem shledal kasační stížnost důvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm krajský soud, vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Zástupkyni žalobce byla za použití § 35 odst. 7 s. ř. s. přiznána odměna ve výši 4075 Kč, sestávající ze dvou úkonů právní služby v částce 2000 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb.], 2x paušál náhrady hotových výdajů ve výši 150 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky), náhrada za promeškaný čas ve výši 250 Kč (§ 14 odst. 3 cit. vyhl.) a cestovní náklady ve výši 1675 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. 12. 2004

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu